

Снежана Радисављевић Јанић, Јана Јанус Миловановић, Ивана Милановић
Универзитет у Београду - Факултет спорта и физичког васпитања

ЗНАЊА УЧЕНИКА И ЊИХОВО ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

STUDENT' KNOWLEDGE AND THEIR ASSESSMENT OF EXERCISING AND PHYSICAL EDUCATION

Сажетак

Полазећи од значаја физичког васпитања у стицању знања ученика о физичком вежбању и схватању вежбања као здравог начина живота, циљ овог истраживања је био да се испитају знања ученика у процесу физичког васпитања и њихово вредновање физичког вежбања и физичког васпитања. Такође, циљ рада је био да се испита постојање везе између знања ученика и вредновања физичког вежбања и физичког васпитања. Узорак испитаника је обухватио 136 ученика седмог разреда основне школе у Београду. За испитивање знања ученика и њиховог вредновања физичког вежбања и физичког васпитања коришћени су задаци и упитник за проверу образовних стандарда за крај обавезног образовања за предмет физичко васпитање (Репић и сар., 2010). Ученици су показали просечан ниво знања у односу на максималне скорове, без обзира на пол. Испитаници позитивно вреднују физичко вежбање и физичко васпитање у односу на њихове позитивне ефекте и значај за здравље и живот, мотивисаност за вежбање, сопствену личност и могућности за самопотврђивање, сарадњу и тимски рад. Дечаци у вредновању већу важност придају истицању појединца у игри, у односу на девојчице. Повезаност знања ученика о физичком вежбању и физичком васпитању и вредновања физичког вежбања и физичког васпитања, показује да ученици који имају виши ниво знања, више вреднују ефекте физичког вежбања за свој укупни развој и здравље. У настави физичког васпитања већи значај требало би да има едукација ученика о позитивним ефектима и вредностима вежбања за појединца.

Кључне речи: НАСТАВА / ШКОЛА / ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ

Summary

Having in mind the importance of physical education in students' acquisition of knowledge about physical exercising and comprehension of exercising as healthy lifestyle, the aim of this research was to investigate students' knowledge about the process of physical education and their assessment of exercising and physical education. Additionally, the

paper was aimed at examining the students' knowledge- physical education relation. The sample consisted of 136 seventh-grade students from a school in Belgrade. To examine students' knowledge and their assessment of physical education we used the tasks and the questionnaire for verification of educational standards for the end of compulsory educational cycle for the PE course (Repić et al., 2010). The students, regardless of gender, showed the average level of knowledge when compared to maximal scores. They positively assess physical exercising and PE with regard to their positive effects and importance to health and life, motivation for exercising, their own personality and an opportunity for self-verification and team work and cooperation. However, the boys valued more individual's excelling in a game when compare to the girls. The relation of students' knowledge about exercising and PE and assessment of their exercising and PE, shows that more knowledgeable students appraise more the effects of exercising on their overall development and health. Consequently, the PE classes should be more devoted to students' education about positive effects and values of exercising on an individual.

Key words: INSTRUCTION / SCHOOL / EDUCATIONAL STANDARDS

Увод

Физичко васпитање треба да омогући ученицима развој моторичких способности, стицање и усавршавање моторичких вештина и знања (Програм физичког васпитања, 2004) и представља средство физичког, менталног, личног, социјалног, духовног и емоционалног развоја (Code of Ethics and Good Practice Guide for Physical Education, 2002, стр. 6). Међутим, стицање знања се дуго наглашавало као мање важна компонента учења у физичком васпитању (Ayers, 2004; Mohnsen, 2003; Solmon, 2006). Квалитетно физичко васпитање треба да омогући ученицима да стекну неопходна знања за усвајање и усавршавање моторичких вештина, разумевање значаја физичког вежбања за сопствене моторичке способности у циљу здравог начина живота. Важност стицања знања у физичком васпитању још више добија на значају ако се узму у обзир и резултати истраживања који указују да су ученици са вишим нивоом знања из физичког васпитања и физички ангажованији (Hannon and Thompson, 2012). Иако се истиче важност знања у потенцијалној вези између знања и физичке активности ученика, малобројна су истраживања о нивоу знања ученика у физичком васпитању. Резултати истраживања показују да ученици гимназија имају виши ниво знања од ученика средњих школа (Vašičková, Neuls i Frömel, 2010; Kovač, Leskošek, Jurak, 2012), да ученици имају виши ниво знања о спорту (специфичних знања) у односу на ученице и да старији ученици средњих школа имају виши ниво знања у односу на млађе (Kovač, Leskošek, Jurak, 2012). У оквиру образовног система у нашој земљи знања ученика у физичком васпитању нису често била основна тема истраживача, већ су се испитивала у оквиру већих истраживачких пројеката. Тако је Лескошек са сарадницима (1976), анализирајући стање физичког васпитања у школама Србије у целини, дошао до резултата који показују да ученици основних и средњих школа највиши ниво познавања проблематике физичког васпитања испољавају у питањима чије су садржаје непосредно искуствено доживљавали, док

Вишњић и сарадници (2010), испитујући релације постигнућа и мотивације ученика за ангажовање у настави физичког васпитања, истичу да је потребно побољшати количину и квалитет знања из физичког васпитања.

У настави физичког васпитања, ученици би требало да усвоје и усаврше моторичке вештине, развију и усаврше моторичке способности, стекну знања о физичком вежбању и уверење о његовим позитивним ефектима, као и да вреднују физичко вежбање и физичко васпитање као важан део живота. Имајући ово у виду, за предмет физичко васпитање у образовним стандардима дефинисана су знања, вештине и умења које ученици треба да стекну до краја обавезног образовања за области: оспособљеност у вештинама, знања о физичком вежбању и физичком васпитању и вредновање физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика (Репић и сар., 2007). Вредновање физичког вежбања и физичког васпитања односи се на уверења, ставове, интересовања, тимски рад, самоактуализацију ученика кроз физичко вежбање, физичке активности и процес физичког васпитања. Упркос различитим и повољним могућностима које физичко васпитање пружа у формирању вредности код ученика, закључци истраживања спроведених у многим земљама указују да наставници углавном нису способни да кроз наставу ученичке ставове о образовању претворе у вредности (Thornberg, 2008). На значај вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика указују и резултати одређених истраживања да школско физичко васпитање може да подстакне физичку активност ученика ако су им очекивања у вези са физичким васпитањем потврђена, а нарочито уколико ученици вреднују школско физичко васпитање (Yli-Piipari, 2011), односно ученици не учествују у физичкој активности уколико је не вреднују, упркос уверењу да су способни да у њој буду успешни (Ryan & Deci, 2000). У оквиру нашег образовног система малобројна су истраживања вредновања физичког васпитања од стране ученика. Вредносни статус физичког васпитања у односу на остале предмете испитивали су Матић и сарадници (1982) и резултати овог истраживања су показали да ученици основне школе физичко васпитање према критеријуму важности рангирају на девето место од укупно дванаест предмета. Такође, истраживање Радовановића (1997) указује да су ставови ученика о вредностима физичког васпитања углавном позитивни.

Узимајући у обзир да до сада није извршена провера у којој мери су ученици кроз наставу физичког васпитања достигли ове стандарде, односно стекли знања и како вреднују физичко вежбање и физичко васпитање, као и мали број истраживања о знањима ученика и њиховом вредновању физичког вежбања и физичког васпитања, циљ рада је био да се испита ниво знања ученика у процесу физичког васпитања и њихово вредновање физичког вежбања и физичког васпитања. Такође, циљ рада је био да се испита постојање везе између знања ученика и вредновања физичког вежбања и физичког васпитања.

Метод

Испитиваници

У овом истраживању узорак је чинило 136 ученика седмог разреда Основне школе „Јелена Тетковић“ из Београда, узраста 13 и 14 година. Према полној структури узорак је чинило 76 (56%) ученика и 60 (44%) ученица.

Инструменти

Испитивање стечених теоријских знања и вредновања физичког вежбања и физичког васпитања вршено је на основу Упитника и Задатака који су предвиђени Образовним стандардима за крај обавезног образовања за наставни предмет Физичко васпитање (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2010). У оквиру Образовних стандарда за крај обавезног образовања област знања о физичком вежбању и физичком васпитању чине појмови који се користе у физичком вежбању, знања о основним принципима вежбања и правила спортских игара и индивидуалних спортова. Од 12 задатака на које су ученици давали одговоре, 7 се односе на правила спортских игара и индивидуалних спортова, а 5 на знања о вежбању и принципима вежбања. Максимални скор који може да се оствари у делу правила спортских игара и индивидуалних спортова је 7, а у делу знања о физичком вежбању је 5. Максимални укупни скор који може да се постигне је 12. У оквиру Образовних стандарда за крај обавезног образовања за предмет физичко васпитање предвиђена провера *Вредновање физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика* преко 20 ајтема који су груписани у 4 групе (прва – 6 ајтема; друга – 5 ајтема; трећа – 4 ајтема и четврта– 5 ајтема). Ученици су на петостепеној скали исказивали своје слагање са постављеним тврдњама (1 - *уопште се не слажем*; 2 – *не слажем се*; 3 – *неодлучан сам*; 4 – *слажем се* и 5 – *у потпуности се слажем*).

Посељак

Истраживање је реализовано током прве недеље јуна, школске 2016/2017. године са ученицима седмог разреда основне школе на часовима других предмета. Након кратког упутства од стране аутора рада, ученици су приступали попуњавању Упитника. Истраживање је реализовано током пет школских часова, уз помоћ и присуство педагога школе.

Анализа података

Примењена је основна дескриптивна статистика, анализа варијансе и корелациона анализа за испитивање знања ученика и вредновања физичког вежбања и физичког васпитања.

Резултати

Дескриптивни показатељи знања ученика о физичком вежбању и физичком васпитању

У Табели 1 приказани су основни дескриптивни показатељи знања ученика о физичком вежбању и физичком васпитању.

Табела 1 Основни дескриптивни показатељи знања ученика о физичком вежбању и физичком васпитању

	Знања о правилима спортских игара и индивидуалних спортова		Знања о основним принципима вежбања		Знања о физичком вежбању и физичком васпитању	
	М	SD	М	SD	М	SD
Укупно	3.63	1.39	3.48	1.18	7.13	2.20
Дечаци	3.62	1.35	3.24	1.30	6.94	2.67
Девојчице	3.64	1.46	3.69	.99	7.38	2.11

Средње вредности, посматрано на узорку у целини и према полу, за знања о правилима спортских игара и индивидуалних спортова су у распону од 3.62 до 3.64 (од максималних 5), за знања о основним принципима вежбања су у распону од 3.24 до 3.69 (од максималних 7) и за знања о физичком вежбању и физичком васпитању (укупан скор) у распону од 6.94 до 7.38 (од максималних 12). Ови резултати су изнад просечних вредности, осим за знања о основним принципима вежбања.

Посматрано према полу, мада су разлике у просечим скоровима знања у корист девојчица, на основу резултата анализе варијансе добијене разлике нису и статистички значајне.

Дескриптивни показатељи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика

У Табелама 2-5 приказани су основни дескриптивни показатељи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика. Образовним стандардима предвиђене су четири групе (1-4) тврдњи за процену вредновања физичког вежбања и физичког васпитања. Средње вредности, посматрано на узорку у целини и према полу, су у распону од 4.12 до 4.66 за прву групу тврдњи (Табела 2). Ови резултати показују да ученици имају позитивна уверења о значају и позитивним ефектима физичког вежбања за сопствени развој и здравље.

Табела 2. *Дескриптивни показатељи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика 1 (M и SD)*

Тврдње	укупно		дечаци		девојчице	
	M	SD	M	SD	M	SD
1. Сматрам да физичко вежбање позитивно утиче на мој психофизички развој и моје здравље	4.58	.80	4.65	.69	4.49	.93
2. Све више размишљам о важности и значају физичког вежбања за моје здравље	4.18	.93	4.23	.90	4.12	.97
3. Физичко вежбање значајно доприноси здравијем и дужем животу	4.54	.75	4.48	.87	4.63	.55
4. Редовно физичко вежбање чини да се човек у сваком погледу осећа боље	4.40	.92	4.39	.89	4.41	.97
5. Позитивни ефекти физичког вежбања су толико значајни да вреди уложити потребан напор	4.26	.97	4.27	.98	4.25	.96
6. Ја волим физичко вежбање, рекреацију и спорт	4.64	.73	4.66	.80	4.61	.62

За другу групу тврдњи, средње вредности, посматрано на узорку у целини и према полу, су у распону од 3.39 до 4.14 (Табела 3), осим за тврдње *Недостаје ми права мотивација да бих се бавио физичким вежбањем* и *Волео бих да се бавим физичким вежбањем, али ми увек нешто недостаје за то*, које су у распону од 2.25 до 2.63.

Табела 3. *Дескриптивни показатељи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика 2 (M и SD)*

Тврдње	укупно		дечаци		девојчице	
	M	SD	M	SD	M	SD
1. Недостаје ми права мотивација да бих се бавио физичким вежбањем	2.41	1.43	2.25	1.47	2.63	1.36
2. Не треба ми подстрек да бих се бавио физичким вежбањем	3.40	1.52	3.39	1.50	3.42	1.57
3. Моју мотивацију за бављење физичким вежбањем оценио бих оценом:	4.10	1.18	4.14	1.16	4.03	1.22
4. Често желим да се бавим физичким вежбањем	4.13	1.23	4.13	1.24	4.14	1.24
5. Волео бих да се бавим физичким вежбањем, али ми увек нешто недостаје за то	2.41	1.43	2.30	1.49	2.54	1.35

Средње вредности за ове две тврдње су ниже у односу на скорове за остале тврдње, с обзиром да су дате у негативном контексту вредновања физичког васпитања. Укупни резултати добијени у оквиру ове групе тврдњи показују позитивну мотивисаност ученика за вежбање.

У оквиру треће групе тврдњи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања средње вредности, посматрано на узорку у целини и према полу, су у распону од 3.00 до 4.33 (Табела 4).

Табела 4. Дескриптивни показатељи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика 3 (M и SD)

Тврдње	укупно		дечаци		девојчице	
	M	SD	M	SD	M	SD
1. Сматрам да физичко вежбање доприноси изградњи карактера и развоју личности	3.93	1.24	3.94	1.31	3.91	1.14
2. Ако не бих редовно вежбао, мање бих ценио себе	3.01	1.51	3.00	1.64	3.03	1.34
3. Ако се не бих редовно бавио физичким вежбањем осећао бих да нисам остварио све своје потенцијале	3.49	1.34	3.47	1.46	3.52	1.19
4. За мене је физичко вежбање важан део мог живота	4.24	1.05	4.17	1.14	4.33	.91

У оквиру четврте групе тврдњи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања средње вредности, посматрано на узорку у целини и према полу, су у распону од 3.90 до 4.54 (Табела 5), осим за тврдње 3 - *У спортској игри важно је бити бољи од других* и 5 - *У свакој спортској игри тим се састоји од лица која раде само за своје лично добро* које су инверзно формулисане. Резултати указују да ученици позитивно вреднују сарадњу са другим ученицима у активностима на часу физичког васпитања.

Табела 5. Дескриптивни показатељи вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика 4 (M и SD)

Тврдње	укупно		дечаци		девојчице	
	M	SD	M	SD	M	SD
1. Развијање сарадње и тимског рада је саставни део часова физичког васпитања	4.21	1.12	4.12	1.20	4.32	1.00
2. Када учествујем у некој спортској игри важно ми је да што боље сарађујем са својим саиграчима	4.40	1.06	4.29	1.24	4.54	.75
3. У спортској игри важно је бити бољи од других	2.74	1.49	3.05	1.56	2.32	1.28
4. Суштина бављења спортским играма је у сарадњи и тимском раду	4.01	1.18	3.90	1.15	4.17	1.21
5. У свакој спортској игри тим се састоји од лица која раде само за своје лично добро	2.65	1.41	2.78	1.49	2.48	1.29

Резултати вредновања физичког вежбања и физичког васпитања, посматрано према полу ученика, показују позитивно вредновање од стране дечака и девојчица у све четири групе. За утврђивање полних разлика у вредновању физичког вежбања и физичког васпитања примењене су појединачне анализе варијансе. Резултати су показали да постоје статистички значајне разлике између дечака и девојчица

($F(1,134) = 8.497$; $p < .01$) у вредновању физичког вежбања и физичког васпитања, само у оквиру четврте групе и то за тврдњу 3 - *У спортиској игри важно је бити бољи од других* (Табела 5).

Корелациона анализа

Корелациона анализа (Табела 6) је показала да постоји значајна позитивна корелација средњих вредности знања ученика и просечних скорова на тврдњама вредновања физичког вежбања и физичког васпитања ($p < .001$). Ова корелација је остварена између средњих вредности укупног нивоа знања (укупни скор) и скорова прве и треће групе тврдњи у оквиру вредновања физичког вежбања и физичког васпитања, осим скорова са тврдње 2 - *Све више размишљам о важности и значају физичког вежбања за моје здравље* из прве групе и тврдње 2 - *Ако не бих редовно вежбао, мање бих ценио себе*, из треће групе тврдњи. Такође, на исти начин је остварена и значајна позитивна корелација између средњих вредности знања о принципима вежбања и вредновања физичког вежбања и физичког вежбања.

Табела 5. Корелација знања и вредновања физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика

Вредновање	Знања о физичком вежбању и физичком васпитању	
	r_s	p
1. Сматрам да физичко вежбање позитивно утиче на мој психофизички развој и моје здравље	.34	<.001
2. Све више размишљам о важности и значају физичког вежбања за моје здравље	.18	>.05
3. Физичко вежбање значајно доприноси здравијем и дужем животу	.27	<.001
4. Редовно физичко вежбање чини да се човек у сваком погледу осећа боље	.29	<.001
5. Позитивни ефекти физичког вежбања су толико значајни да вреди уложити потребан напор	.29	<.001
6. Ја волим физичко вежбање, рекреацију и спорт	.38	<.001
1. Недостаје ми права мотивација да бих се бавио физичким вежбањем	-.20	>.05
2. Не треба ми подстрек да бих се бавио физичким вежбањем	.08	>.05
3. Моју мотивацију за бављење физичким вежбањем оценио бих оценом:	.10	>.05
4. Често желим да се бавим физичким вежбањем	.27	<.05
5. Волео бих да се бавим физичким вежбањем, али ми увек нешто недостаје за то	-.21	>.05

1. Сматрам да физичко вежбање доприноси изградњи карактера и развоју личности	.33	<.001
2. Ако не бих редовно вежбао, мање бих ценио себе	.16	>.05
3. Ако се не бих редовно бавио физичким вежбањем осећао бих да нисам остварио све своје потенцијале	.27	<.001
4. За мене је физичко вежбање важан део мог живота	.39	<.001
1. Развијање сарадње и тимског рада је саставни део часова физичког васпитања	.21	>.05
2. Када учествујем у некој спортској игри важно ми је да што боље сарађујем са својим саиграчима	-.19	>.05
3. У спортској игри важно је бити бољи од других	.01	>.05
4. Суштина бављења спортским играма је у сарадњи и тимском раду	.06	>.05
5. У свакој спортској игри тим се састоји од лица која раде само за своје лично добро	-.06	>.05

Легенда: r_s - Спирманов коефицијент корелације

Дискусија

Резултати овог истраживања о знањима и вредновању физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика основне школе су показали да ученици имају ниво знања изнад просечног. Оваквом постигнућу ученика значајније доприносе постигнућа ученика у оквиру знања о правилима спортских игара и индивидуалних спортова него у оквиру знања о принципима вежбања. Ово указује да у настави физичког васпитања треба инсистирати не само на чињеничном знању, већ много више на концептуалном знању на основу којег се стечено знање може применити у различитим ситуацијама, зашто га треба применити и које су предности његове примене. Према Матићу (1978) то су знања РАДИ *тјелесног крећаша-вежбања (чему вежбање служи)*. Важно је да ученици у процесу наставе физичког васпитања стекну одређена знања путем којих ће упознати суштину вежбовног процеса и због тога предност треба дати оним знањима, која се најнепосредније односе на покрете и вежбања (Вишњић и сар., 2004). Резултати истраживања који указују да су ученици са вишим нивоом знања из физичког васпитања и физички активнији (Hannon and Thompson, 2012) потврђују колико је важно да ученици, осим стицања и усавршавања вештина, стекну и неопходна знања како би, научено кроз наставу физичког васпитања, применили у свакодневном животу.

Резултати овог истраживања указују да ученици позитивно вреднују значај физичког вежбања и физичког васпитања. Веома су значајни и због резултата других истраживања која истичу да школско физичко васпитање може да подстакне физичку активност ученика ако су им очекивања у вези са физичким васпитањем потврђена, а нарочито уколико ученици вреднују школско физичко васпитање (Yli-

Piipari, 2011). Позитивно вредновање физичког вежбања и физичког васпитања од стране ученика могу бити основа за развијање активног начина живота који подразумева континуирано бављење физичком активношћу током читавог живота (Sallis & McKenzie, 1991; Silverman & Subramaniam, 1999) и представља добру полазну основу да се кроз наставу непрестано врши убеђивање и подстицање ученика на самостално вежбање (Вишњић и сар., 2004). Наставници физичког васпитања би требало да дискутују са ученицима о могућим користима вежбања на часу (учење кроз тимски рад, осећај компетентности, смањивање стреса, повећање самопоштовање...).

Једина разлика у вредновању физичког вежбања и физичког васпитања девојчица и дечака је у делу који се односи на тимски рад. Дечама је важније бити бољи од других у спортској игри, него девојчицама. Ово се може објаснити резултатима других истраживања који указују да се девојчице и дечаци разликују у преференцији појединих врста спортова и других облика физичке активности (Flintoff & Scraton, 2001, Klomsten et al., 2005). Дечаци су више оријентисани на такмичарске активности, а девојчице на кооперативне активности и вежбања са израженом естетском компонентом (Klomsten et al., 2005). Овај резултат отвара простор да се у оквиру наставе физичког васпитања и уопште кроз вежбање стави акценат на сарадничке активности у којима сваки ученик треба да оствари своје могућности према сопственим способностима. Такође, наставник би требало да ученицима објасни допринос ових активности не само за групу већ и сваког ученика понаособ.

Корелациона анализа је показала да постоји повезаност између знања ученика и њиховог вредновања физичког вежбања и физичког васпитања. Ова веза је остварена између укупног скорa знања и одговора ученика на тврдњама у оквиру прве и треће групе. Добијена повезаност показује, да ученици који имају виши ниво знања више вреднују ефекте физичког вежбања за свој укупни развој и здравље. Због тога, све већи значај требало би да има процес образовања ученика у настави физичког васпитања у коме се кроз вежбање доприноси формирању свести о вредности вежбања за појединца. Ученик од наставника физичког васпитања треба да добије повратне информације о смислу вежбања и његовој повезаности са животом, а које морају бити у складу са узрасним и образовним нивоом ученика (Вишњић, 2004).

Закључак

Истраживање је спроведено са циљем да се испита у којој мери су ученици основне школе усвојили теоријска знања у процесу физичког васпитања и како вреднују физичко вежбање и физичко васпитање. Ученици су показали просечан ниво знања у односу на максималне скорове, без обзира на пол. Они позитивно вреднују физичко вежбање и физичко васпитање у односу на њихове позитивне ефекте и значај за здравље и живот, мотивисаност за вежбање, сопствену личност

и могућности за самопотврђивање, сарадњу и тимски рад. Дечаци у вредновању значајнију важност придају истицању појединца у игри, у односу на девојчице.

Повезаност знања ученика о физичком вежбању и физичком васпитању и вредновања физичког вежбања и физичког васпитања показује да ученици који имају виши ниво знања више вреднују ефекте физичког вежбања за свој укупни развој и здравље. У настави физичког васпитања већи значај требало би да има едукација ученика о позитивним ефектима и вредностима вежбања за појединца.

Напомена: чланак представља резултат рада на пројектима „Ефекти примењене физичке активности на локомоторни, метаболички, психо-социјални и васпитни статус популације Републике Србије“ бр. III47015 и “Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије“, број 47008, чију реализацију финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

Литература

Ayers, S. F. (2004). High school students' physical education conceptual knowledge. *Research quarterly for exercise and sport*, 75(3), 272-287.

Vašíčková, J., Neuls, F., & Frömel, K. (2010). Comprehensive test in school physical education at secondary schools in the Czech Republic-Standardization and verification. *Acta Gymnica*, 40(4), 7-14.

Вишњић, Д., Јовановић, А., Милетић, К. (2004). *Теорија и методика физичког васпитања*. Београд: Факултет спорта и физичког васпитања.

Višnjić, D., Martinović, D., Plić, J., Marković, Ž. (2010). Ispitivanje relacija postignuća i motivacije učenika VII razreda za angažovanje u nastavi fizičkog vaspitanja, *Sport Mont*, br. 23-24, 25-30.

Klomsten, A.T., Marsh, H.W., Skaalvik, E.M. (2005): Adolescents' perceptions of masculine and feminine values in sport and physical education: A study of gender differences. *Sex Roles*, 52(9-10), 625-636.

Kovač, M., Leskošek, B., & Jurak, G. (2012). Secondary School Students and their Knowledge about Health-related Physical Fitness and Sport. *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*. 14(4), 855-880.

Лескошек, Ј. и сар. (1976). *Анализа стања физичког васпитања у школама СР Србије (у же њодручје) са предлогом мера*, ФФВ.

Магић, М. (1978). *Час телесног вежбања*. НИП “Партизан”, Београд, 1978.

Магић, М. и сар. (1982). *Аксиолошке и методолошке основе ревалоризације телесног крећања-вежбања*. Београд: Факултет за физичко васпитање.

Mohnsen, B. (2003). *Concepts of physical education: What every student needs to know*. 2nd ed. Reston: NASPE.

Програм физичког васпитања за основну школу (2004). Службени гласник РС – Просветни гласник, бр. 10/2004.

Радовановић, И. (1997). *Стил понашања наставника физичког васпитања*, Учитељски факултет, Београд.

Репић Ђујић, В., Вишњић, Д., Радисављевић, С., Гортнар, З., Зечевић, С., Крстић, К. (2010). *Образовни стандарди за крај обавезног образовања за наставни предмет Физичко васпитање*. Београд: Министарство просвете РС.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary educational psychology*, 25(1), 54-67.

Sallis, J. F., & McKenzie, T. L. (1991). Physical education's role in public health. *Research quarterly for exercise and sport*, 62(2), 124-137.

Silverman, S., & Subramaniam, P. R. (1999). Student attitude toward physical education and physical activity: A review of measurement issues and outcomes. *Journal of teaching in physical education*, 19(1), 97-125.

Solmon, M.A. (2006). *Learner Cognition*. In D. Kirk, D. Macdonald & M. O'Sullivan (Eds.), Reston: NASPE.

Thornberg, R. (2008). The lack of professional knowledge in values education. *Teaching and Teacher Education*, 24(7), 1791-1798.

Flintoff, A., & Scraton, S. (2001). Stepping into active leisure? Young women's perceptions of active lifestyles and their experiences of school physical education. *Sport, education and society*, 6(1), 5-21.

Hannon, J., Thompson, A. (2012). Health-Related Fitness Knowledge and Physical Activity of High School Students, *The Physical Educator*, 69(1), 71-88.

Code of Ethics and Good Practice Guide for Physical Education (2002). Gent: European Physical Education Association.

Yli-Piipari, S. (2011). *The development of students' physical education motivation and physical activity: a 3.5-year longitudinal study across grades 6 to 9* (No. 170). University of Jyväskylä.